

Szerkesztőség:

Az arad-országi egyesült vasutak palotájában, hvá a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Bérmintelen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Az „Aradi Nyomdatársaság”, az arad-országi egyesült vasutak palotájában van, hvá hirdetések, előfizetési pénzek és a kiadás körüli panaszok bérmintve küldendők.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASÁGI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben	Vidéken
Égész évre 12 frt	Égész évre 14 frt
Fél évre 6 "	Fél évre 7 "
Negyed évre 3 "	Negyed évre 3.50
Egy órá 1 "	Egy órá 1.20

Egyes szám ára helyben 5 kr., vidéken 6 kr.
Hirdetések díja:
Nyolcz hasábos petitoroz egyzseri hirdetésnél 6 kr
Minden következőnél 4 "

Erőtlen czáfolat.

Budapest, október 6.

Kossuth Lajos végre valahára tisztába hozta a függetlenségi párt dolgát s ha nem is egész nyíltan, de kimondta, hogy daczára a függetlenségi párt szabadkozásának a negyvenkilencszáz ellen, a párt programjában, politikai hitvallásában, az 1849 mégis bennfoglalattik. Mert ime, Kossuth Lajos, Hermann Ottó által a következő kérdést intéztetné Ugronhoz:

„Tavaly, június 3-án, a két ellenzéki párt közös lakomáján, a közönséges alapon álló úgynevezett mérsekkelt ellenzék legkitünőbb tagjainak egyike előre bocsátva, hogy pártja azért állott s áll az 1867-iki kiegyezés közjogi alapján, mert hitte s hiszi, hogy az nem szolgál, hanem hazafias szellemben a nemzeti önállóság büszke érzetével interpretálva elegendő arra, hogy a magyar állam függetlensége megállapíttassék; ennek előrebocsátásával határozottan kijelentette, hogy ez irányban a legjobb igyekezet is meddőnek bizonyulna, nem lesz Magyarország nevet érdemlő férfi, aki nem azt mondja, hogy mi, akar konvulzió által is független magyar hazát akarunk.”

„Magának vallja-e Ugron e nyilatkozatot azon esetre, ha a personal unio megvalósítására irányzott legjobb igyekezete meddőnek bizonyulna?”
„Ha igen, úgy szent a béke közöttük, — én becsületességgel nyujtom felé jobbjomat” sat. Ime a kérdés, melyet Kossuth Lajos Ugron Gáborhoz intézne, ha ő volna Hermann Ottó. Ez a kérdés pedig oda konkludál, hogy vagy megadja az uralkodóház amit a függetlenségi párt követel, vagy forradalom, azaz konvulzió. Egy olyan egyezkedés, melynél az egyik fél tisztán kimondja: én igenis egyezkedni akarok veled, de előre is megjegyzem, hogy a magaméből nem engedek semmit, vagy megadod egy betűt amit kívánok, vagy kére megynék.

Nos hát mi, a szabadelvűpárt hívei, határozottan perhorreszkáljuk ezt az elvet, s itt van a különbség köztünk és a függetlenségi párt közt, amely párt folyton hangoztatja ugyan, hogy „békés uton, alkotmányos fegyverekkel”, de sub clausula mindig ott lóg a levegőben a „konvulzió” damok-

lesi kardja, ami forradalom, vagyis, 1849. Mert ha ez a sorok közötti föltétel a függetlenségi párt programjában nincs meg, akkor mi értelme lenne Hermann Ottó által eme dűl csak Ugronhoz intézett eme kérdésnek, mert hiszen Kossuth Lajos szerint, máskülönben ok is csak azt akarják amit Ugron is.

Itt a hurok. Kossuth Lajos tisztára felbonczolja a függetlenségi párt intenczióját, amely intenczió personal unio és semmi egyéb, bármiféle statutumok mellett legyen is az ő politikai háborujok elkövetve, de sem többet, sem kevesebbet nem akarnak Ugronnal, sőt méltán egy kalap alá húzódhatnak Ugronnal, ha Ugron ezt a kitéltet „konvulzió” elfogadja.

Kossuth Lajos az Ugron reformeszméiben semmiféle oly megbotránkoztatás méltó tárgyat nem talál, amiért őt a függetlenségi pártnak elítélni oka avagy joga lenne, mert hiszen Ugron is csak egy personal uniót akar, és ha azt a maga felfogása szerint akarja, az még nem hallos véték, sőt ezeket mondaná Kossuth Lajos, már t. i. ha ő volna Hermann Ottó: „Én becsületességgel nyujtom felé jobbjomat, mint zálogot arra, hogy vállat vállhozva vetve kövessünk el mindent annak megvalósítására, amit ő personal uniónak nevez, én pedig az 1848-iki intézkvények biztosító k o k k a l k ö r ü l v e t t 1 7 9 0 9 1 - i k i 1 0 - i k i t ö r v é n y n e k t a r t o k, d e h a U g r o n a z o n e s e t r e, h a z e z i r á n y b a n m i n d e n i g y e z k e d t ü n k m e d d ö n e k b i z o n y u l n a”

Ime tehát, Kossuth Lajos szerint, a legilletékesebb bíró szerint, a különbség Ugron és a függetlenségi párt közt, azaz semmi. Mert ha az eshetőleges forradalmat Ugron is akceptálja, mint ahogy a Kossuth meggyőződése szerint a függetlenségi párt tette és teszi, akkor szent lehet a béke közöttük, mert a függetlenségi párt programja más szavakkal bár, de lényegileg ugyanaz.

És most már tiltakozzék a függetlenségi párt a 49-cseskedés ellen

amint neki tetszik, Kossuthnak ezen vallomását és nyilvánulását nem fogja megczáfolhatni soha, de hiába is czáfolja, mert azon körökben, amelyek körül előtt e czáfolat kormányképességi bizonylatot akarna tenni, nem adnak a czáfolatra semmit.

G. B.

Városi közügyek.

— Aradváros októberi közgyűlése. —

Sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1890. évi október hó 15-ik napján délután 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá vevendő ügydaraboknak:

1. Polgármester havi jelentése.
2. A nagymélt. m. k. belügyminiszterium intézvénye, a város kezelése alatt álló „arvaházi”, kórházi, beteg színezeteket segélyező, cseléd-kiházasító és cselédszegélyező, a temetői, a mozgósításhoz behívott tartalékos katonák családjait segélyező alapokról és a Neumann Dániel és neje-féle alapítványról az 1889. évre szerkesztett számadási kivonatok megvizsgálása tárgyában.
3. A nagymélt. vallás és közoktatási m. k. miniszterium leirata az aradi sikketéma iskola részére 500 f. frt segély tárgyában.
4. A tanács jelentése Arad sz. kir. város alsófokú kereskedelmi iskola bizottságának Kneffel Károly elhalálozásával üresedésbe jött helyre egy tagnak választása iránt.
5. A tanács jelentése az aradi ipariskolai bizottság által az 1889—90-ik évről beterjesztett zárszámadás megvizsgálása tárgyában.
6. A tanács jelentése Kocsis Lajos kerestetőzei telkéhez csatolandó 17-38 négyeszőg ől utcazi terület eladása.
7. és a VI-ik kerületi kulturterménki hivatal által a város tulajdonát képező művesvolgyi földkeblől megvenni szándékolt 830 négyeszőgölyni terület adásvétele tárgyában hozandó határozat iránt.
8. Arad szabad kir. város törvényhatóságának 1891-ik évi költségelirányzata.
9. A 13 vártanru-szoborbizottság 1890. évi október hó 1-5-ik napján tartott ülésének jegyzőkönyve.
10. A gazdasági szék jelentése a Dezső-utcai városi telek eladása iránt tartott árverésről.

Arad, 1890. október hó 7-én.

Kiadta:

Institoris Kálmán, s. k. főjegyző.

Apróságok az ünnepélyről.

Nyolcz koszorut küldött az erdélyi Maros-Vásárhely egymaga, a vértanuszoborra.

Mindenesetre szép, megható, de természetes is.

Ott a Bem-apó szobrára ad impulzust a hazafiságra.

A brünni lutri, bár morva származása után ki se látta volna, belejátszta a vértanuszoborra ünnepélyre.

tanuszobor ünnepbe. A 6-os, 4-es és 9-es számokat tolt a lutri-táblára a legutóbbi húzás alkalmával, a mivel nyilván azt akarta demonstrálni, hogy az október 6., a négy föbelött és a kilencz felakasztott martyr előtte sem ismeretlenek.

Az aradiak is kombináltak a lutriára dolgokba, de nem disztngváltak eléggé, mert október 6-ikáról a 6-os számot és a vértanukról a 13-as számot tettek lutriára. Tehát nem disztngváltak eléggé, pedig: Qui bene distngvit, bene docet . . .

A jász-kunok honvédegyetét Kléger József vezette, a kiről egy hálálatossági adomát volt alkalmunk hallani.

A jász-kunok tudvalevőleg olyan jó lovasok, hogy az ő megyéjükből nem szabad mást sorozni, mint huszárt (a 13. huszárezred), ezt tudják a közös hadseregben is. A jász-kunok előtt a bakaság fogalma ismeretlen.

Kléger József 18 éves volt, mikor kitört a forradalom és mint jó lovas, jó katona, marciális alak, csakhamar Győtt kapitányságról 1849-ben Klapka György tábornok hadsége volt Komáromban.

Komárom ostrománál történt, hogy egy csapat felbuzsult honvéd fel akart konzolni egy osztrák tisztet, aki a kezük közé került.

Kléger, látva a tisztet veszedelmét, odarohant s ekkor észrevette, hogy az illető tiszt katonarovos.

Hirtelenében megmagyarázta a katonának, hogy az orvost az ellenség részéről szabad ugyan elfogni, de agyonütni nem. A katonák, kik az elpusztított Komáromért annyira gyűlölték az osztrákokat, a kapitány intére daczára hajlandók voltak az orvost kifordítani bsréből. Azonban Kléger karonfogta az orvost és bevitte magával a várba.

Később bekövetkezett Komárom várkapitulációja. Kléger ekkor 19 éves volt. Az osztráknak nagyon fájt a foga erre a marciális alakra. El is csipték mihamar a csöppet sem rejtőző Kléger és sorozó bizottság elé állították, hogy majd besorozzák 12 évre.

Kléger hagyott mindent történni, hanem mikor meg akarták vizsgálni, kivágta a placzra a komáromi mentelmi levelet.

Az osztrák uraknak leessett az orruk. Volt közöttük egy okos ember, aki így szolt:

— Helyesen.
A kapitány ur nem sorozható be most, a mentelmi levélnél fogva. De majd ha 20 éves lesz, mint magyar alott-

való, köteles lesz 20 éves korában sor elé állni.

Kléger nagyon elbusult a felett, hogy így felhasználta ellene fiatal korát és már beletörődött a gondolatba, hogy az osztrák elviszi katonának.

Husz éves korában csakugyan sor elé állították.

A vizsgáló katonarovos mereven lézett rá sokáig. Aztán megszólította:

— Nem emlékszik ön bizonyos történetre Komárom alatt, melyben szerepelt játszott egy sereg honvéd, egy osztrák orvos és egy honvéd kapitány?

— De emlékszem — felelte Kléger — az orvos ön volt, a kapitány meg én.

Az orvos erre müértő arczczal vizsgálni kezdte Kléger, a vizsgálatnál mind szabadabb arczokat vágott s végre az ő látszólagos, a többieknek pedig valódi szomorúságára így szolt.

— Gänzlich untauglich!

Igy menekült meg Kléger a 12 évi katonaságtól a hálálatosság révén, a melytől a komáromi menlevél nem mentette volna meg.

Igy beszéltek el azt nekünk Kléger Aradra jött ösmerősei.

A külföldi valószínűleg gazdagabb lesz a magyarok vagy mthologiai adatával a szoborleleplezés folytán.

Ugyanis abban a perczben, midőn Lukácsy Lajos lefényképezte a szobort a külföldi lapok számára, honnan, honnan nem, előkerült egy megzavarodott tarka kutya, és a szobornál nem látva embert, felrohant a koszorú tetejére és ott a szobor középen meghúzta magát.

Ez az eb a „kutyánépet” képviselte, mert még csak polgárjog sem volt a nyakán.

Ha ezt a kutyát meglátja a szobor alatt a külföld, azt hiszi, hogy a barbár magyaroknál éppen olyan szent állatnak tartatik a kutya, mint az egyiptomiaknál a tisztelt batla, az ibisz és el nem temetettétre intélik az aki azt a mthologiai állatot bántja, mely tiszteletből tétetett a szoborra.

És akkor az a „halhatatlanság” Barabás Bélát fogja érni, mert ő kergette a kutyát a szoborról. Az eb azonban jól találta magát a sok koszorú közt és nem is igen lehetett onnan leverni. Végre bebujt a koszorúk közé.

A kivégeztetési helynél újra feltűnt a nevezetes kutya, ott botorkált az emberek lábai között. A hazafias kutyát alig lehetett onnan elriasztani. Szinte hajlandó volt az ember azt hinni, hogy ennek az ebnek valamelyik őse a nagy időkben tett há-

A kisérlet.

Természetesen nagy hajlandósággal viseltem a képzelésre, s a kisérletes mesék, habár sohasem hittem a szellemekben, mindig nagy félelemmel töltöttek el.

Idestova két hónapja annak, hogy utra keltem India felé, btyámat, egy indiai gyalogezred parancsnokát, Manners ezredes társaságban utaztam, kabinomat négy igen kedves nővel osztván meg. Az egyik, egy fiatal asszony, éjente rémes mesékket tartott ébren, melyeken — szerrinte — ő maga ment volna keresztül. Elmondta, mint látott ő esküvője előtti napon egy idegen nőt, az ő saját menyasszonyi ruhájába öltözve a szobájában ülni, ki, midőn megszólította, eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Különböztetve a kastélyának is megvolt a maga hazájáról lelke, egy fekete bársonyruhás öreg ur alakjában, kivel alkonyattájában sokszor lehetett a lépcsőn vagy a folyosón találkozni, de aki soha sem bántott senkit; ha szoltak hozzá, nem válaszolt, ha nyultak hozzá, a puszkta levegőt érintették, s hogy tulajdonképpen melyik szobában lakott, azt sohasem derítették ki. Igyekeztem a legnagyobb meggyőződés hangján elmondni történeteknek hitelt nem adni, s el is kerestetem a fiatal asszonykát „regényes menyecske”-ként.

Bombayben elváltam utitársamtól, s egyedül folytattam az utat az orszáig belseje felé, ahol btyám ezrede állomásozott.

Az indiai házak (bungalow) rendszerint apró földszintes épületek, melyek

közt csak ritkán van kivétel. Btyámé azonban véletlenül emeletes volt, azaz egy padlásszobával is bírt, mely egy veszedelmes rozoga falépcső által volt a földszinttel összekötve. Ezt a szobát régóta nem használták; btyám egészen létre ésvék ritkán látott vendéget, s erre a csáveles esetre volt egy szobája a földszinten.

Idé helyeztek aztán el engemet. A szoba nagysága és kinézése kielégítette volna, ha nincs rajta az a regeg sok ajtó, Jobbról egyik ajtó a fürdőbe, a másik meg az öltözőbe vezetett; balról kettő btyám szobáival közlekedett; szemben velem dupla ajtó nyílt a verandára; mig mögöttem az ebédlő és napaliba vitt egy-egy ajtó. Ha nem is féltém a kisérletektől, a rablóktól határozottan remegtem; otthon mielőtt hálószobám egyetlen ajtáját magamra zártam volna, mindig megnéztem az ágy alatt és a függöny mögött, hogy nem bujt-e oda senki sem. De mit tegyek itt, hol egyetlen ajtón sem volt zár, de még retesz sem? Székekkel torlaszoljam el? Talán az egész agglégény gazdaságban nem találnék elegendő székert erre a czélra.

Estére kelve, a szoba minden zégezugát átkutatam mécesem segítségével, végre nyugodni tértem. Elhatároztam, hogy majd csak félszemmel alszom, mert többször hallám, hogy mily csendesen bírnak a benszülöttek a házba suhanni, s képesek az ember feje alól a párnát kihuzni anélkül, hogy fölébrednének rá.

Felzagott képzeletem azonban nem hagyott aludni; az egész éjet ébren töltém, hallgatózva azt az idegen, kellemetlen

zajt, mit véleményem szerint az egerek okoztak.

Másnap reggel btyám jól kinevetett félelmemért, s mondta, hogy a lármát a tető alatt lakó patkányok és vadmacskák okozták, ami különben igen megszokott dolog az indiai bungalowokban.

A következő este valamely bátrabb voltam, s amint párnámra hajltam fejem, rögtön elaludtam. De ez nem sokáig tartott. Ijedten ugrottam föl, mert valami filemem harapott. A hirtelen mozdulati folytán a valami a földre esett, s képzeltetni ijedelmemet, midőn egy óriási patkányt, mely macskának is beillett volna, láttam az ajtó felé szaladni. Erre az éjszakára e patkány „megölt” álmomat; s így másnap egész kimerülten panaszkodtam btyámnak az állapotok tarthatatlansága felől.

— Ha kívánod, berendeztetem számodra az emeleti szobát, mely szintén igen csinos és hívős — mondá btyám; evel köszönt, és napi tendóit ment végem, ami nem volt csekélység. Én magamra maradtam, de időm bántalozgorsan tart el. Kicsomagoltam, rendeztettem, úgy hogy már a nap is lement, mikor eszembe jutott a számomra elkészített emeleti szobát megtekinteni.

Ekkor már btyám is hazajött s mi együtt indultunk fölfedező utunkra.

Fölhaladva a recsegő-ropegő lépcsőn egy kis szűk folyosóra értünk, melynek végén végre ráakadtunk a padlásszoba ajtájára. Btyám nyitotta fel, de még mielőtt beléphetünk volna, egy narancs-zöld szelvényeg ugrott ki rajta, s tünt el a folyosó homálváiban.

Ez újabb ijedtség éppenséggel nem volt nyugtató hatással idegeimre nézve; btyám ellenben hangos kacajra fakadt, ami az üres folyosón kisérleties viszhangot keltett.

— No, no, ne ijedj meg, hisz csak egy jaugah-macska volt, melyről már előbb beszéltem. Ebben a szobában még azóta senki sem lakott, mióta a szegény Gresham feleségét itten meggyilkolták.

— Meggyilkolták itten? — kiálték összebuzodva.

— Igen! Szegény asszony egyszer cselédjét maga ellen haragította, s ez a sértést megboszulandó, meggyilkolta őt, mialatt Gresham nem volt honn. De ez már régi történet, még mielőtt én idejöttem, esett meg — mesélte a legnagyobb nyugalommal, miközben egymástán nyugogatta ki a poros, pókhálós ablakokat, hogy az üde esti levegő bejöhessen.

A szoba jóformán üres volt, s csak a közepén állott egy üres vasgály, s az egyik sarokban egy szüette asztal. De az a körülmény, hogy kissé nagyon távol esett btyám lakosztályától, habozni keltett; nem inkább a sok ajtó és patkány, mint ez a rideg elhagyatott szoba.

— Nem gondolod btyám, hogy ez a szoba kissé túl rideg és kisérleties? — jegyeztem meg a „regényes menyecske” elbeszéléseire gondolva.

Ebben a perczben két megzavart bürger repült föl, melyeket btyám az ablakon keresztül elkergetett.

— Mindenesetre, ha te olyan ideges vagy, tanácsosabb lesz az alsó szoba; tégy mérget, talán kipusztított vagy legalább is

elriasztott a patkányokat. Hanem ezt a szobát azért mégis jó lesz rendbehozni egy vendég számára kit mindennap várok.

Füleimet hegyeztem.

— Mrs Deane a neve, — folytató btyám, — soha sem láttam, de megígértem férjeselem, ki régi barátom, honn az utról, melyre fontos ügyek elrendezése végett, kiküldtetett.

— Fia!lgy? — kérdem azon reményben, hogy egy barátót kaphatok a vendégben.

— Nem hinném, — felelt fejté rázva, — Deane legalább már éppen nem számítható a fiatal emberek közé; de hiszen azért jól kijöhettek egymással.

A beszélgetés alatt ismét lejöttünk a kiültünk a kis kertbe, mely ugyan nem érdemelte meg ezt a nevet, olyan kopár és disztelen volt. A kíváncsiság, melylyel Mrs Deane érkezése elő néztem, még a félelmet is előlté bennem.

Az éjjel, már a kimerültség folytán is, remekül aludtam. Másnap reggel jókedvűen állítottam be btyámhoz, fölajánlván segítségem a vendégszoba berendezésénél, de visszautasítottam.

— A legényem tudja már amit tennie kell Indiában nem sokat adunk a disztelésre; a függönyök a sok hiábaváló apróság csak a rovarokat szaporítja. Egy ágy és egy tükr; legalább úgy gondolom, hogy erre még a legvénebb és a legrutabb nőnek is szüksége van, — szolt, az agglégények gondatlan nevétsével.

— Hány órák érkezik? — kérdém.
— Az a tongorál (indiai postaköcsi) fűg. Ha az ut jó és a lovak elég gyors-

örző szolgálatot a most az unoka visszaemlékezéseket rendez.

Az október 6-iki színi előadásnál majdnem baj történt. Egy tapasztalatlan fiatal tűzoltó a tabló alatt keresztül szaladt a nyílt színen.

Ha a közönség azt találja hinni, hogy a tűzoltó keresztül futása bajt jelelt, akkor igazán baj lehetett volna akkor, midőn a nézőtérben egyetlen üres hely nem volt.

A közönség azonban csak annak nézte az esetet, a mi volt: ügyetlenségnek és egyszerűen nevetett rajta.

Volt már rá eset Aradon, hogy a „Veres szipka” előadása alatt a karzaton levő tűzoltó a katonatrombitát vészjelnek hallotta és onnan felülre felelt rá. A színház — kevesen voltak — azonnal kiürült s csak később tudták meg a tévedést.

Ebből az a morál, hogy a színházi szolgálatra csak tapasztalt és megbízható tűzoltókat küldjenek ki.

Különbözik ennek az előadásnak még más pechje is volt. A közönség még Idyll hősi halála előtt el akarta hagyni a színházat. A tapasztaltabbak valahogy ott marasztalták őket, hanem mikor Idyll meghalt, a többire senki sem volt több kíváncsi, egy szálíg elhagyták a nézőtér, elengedve a záró tablót.

Amit most mondunk, az csaknem hihetetlennek látszik. Mert elhinni azt, hogy valaki letegye a fényes, a hölgyek által annyira kedvelt egyenruhát és átváltozzék egyszerű civilruhássá, ahhoz nagy fantázia kell.

Pedig mégis így történt. A katonának nem volt szabad megjelenniük, nehogy politikailag látszassanak. Minthogy pedig a katonát csak a ruha teszi (bár egészen így volna!) és mert sokan akarták látni a szobor-leleplezést, tehát úgy segítettek magukon, hogy civilruhát vettek fel.

Látni lehetett a fess huszártiszteket civilruhában. Hölgyeink gyöngösgégre legyen mondván, így — észre sem vették őket.

Magas katonai személyiségek is voltak láthatók civilruhában, ha nem az emlékszóbornál is.

És így vala ez jól.

Sokan használják ezt a szót: galantéria, onnifogva azt is tudják, honnan származott az.

Chevalier de Galant, normandi lovag a középkorban, megostromolta és bevette egy lovag-ellenességnek várát. Javában öldökölték és rabolták, midőn de Galantnak tudomására esett, hogy a legyőzött várának a neje betegesen fekszik.

— Vissza! kiáltott embereire de Galant. Bár bevették a várat, de mert zavarnok egy beteg hölgy nyugalmát, nem ostromlunk, majd inkább újra kezdjük. Vigyék meg madamenak az okozott zajért bocsánatkérésemet.

Ezóta nevezik az udvariasságot galantériának.

Nos, ilyen nagy dolgot nem tett ugyan az aradi szemlélyi bizottság, de mégis megérdemli a galáns nevet.

Ugyanis a két ünnepnapon teljesen átengedte páholyát a fővárosi hírlapíróknak.

Ezért megérdemli a köszönetet a fővárosi kollégák részéről és azt a biztosítást, hogy a paradicsomukba egyikük se lépett: a szögbe akasztott szimpadajtó-kulcsokhoz egy újságíró se nyúlt. A kulcs fényessége pedig nagyon csábított, mert kiki látta ebből, hogy sokat foglósák a — kulcsot.

A nagy városi étvágya mutatja meg azt, nyugodt-e a lakosság lelkiismerete, megvan-e elégedve önmagával és másokkal.

Nos, az aradi vendégek meg voltak elégedve úgy magukkal, mint velünk, mert kitűnő étvágygyal ettek. Mi szegény benszülöttek, csak egy-egy pohár „stébert” tudtunk kapni és mindent állva fogyasztani, már tudniillik, ha valent mit és volt hely.

A gyomor-forgalom illusztrálására legyen elég felemlitenünk egy elesett ki-mutatást:

Október 6-én Wittmann bevett 1760 frtot, október 6-án 2064 frtot.

Minthogy minden nagyobb vendéglő épp oly zsufolt volt, mint a Wittmann, azok is vidáman nyugodhatnak babérjaikon: de főleg duzzadó tárczaik felett.

A nemzet szíve a nagy napok alatt Aradon dobogott, s valami vérmesebb lokálpatriotizmus nélkül is arra a meggyőződésre jutott az ember, hogy több ez a város mint egy közönséges provinciális kráhwinkli. Hej, ha mindig ilyen élet volna itten! ha mindig így nyüzsgőne a nép az utcáin! És miért ne? Ha jól viseli magát, pár évtized alatt gyarapodhatik a lakossága annyival, a mennyit az ünnepély egybegyűjtött, s akkorra állandóan megvalósulhat az az álom, amely az utóbbi két napon át csálóka tüneményként kápráztatta az aradi sovinszíták szeméit.

Találgatják itt is, amott is, hányan lehettek a leleplezésnél jelen, hányan voltak a városban idegenek. A látogatás szerinti becslés ugyancsak elérő adatokat mutat fel, s minden reporteri czvikker másképp lát. A vasutak első számadatai alól maradtak a valóságban, újabb hiteles adat szerint a vasuton érkezettek száma meghaladja a 15 ezret, a vidékről kocsilovon érkezettek száma pedig az 5 ezret, akik bizon nem azért jöttek Aradra, hogy a leleplezésnél jelen ne legyenek. Ha ehhez a 20 ezerhez hozzászámítjuk az aradi hazafias kíváncsiságot, egész bátran állíthatjuk, hogy az eddigi legmagasabb becslés, a 30 ezer ember, még mindig nem mondható túlzottnak.

Huszezer vidéki, aki bizonyára nem hagyta otthon sem a szomját, sem az étvágyát! Valjon kapott-e valamennyi enni-inni? Valószínű, mert a mentő-állomásokon csendes tordlizzással foglalkozott a személyzet, és még csak egyetlen olyan beteg sem hoztak oda, ki az éhhalállal küzdött volna, pedig ez a baleset a legközépfekőbb volt valamennyi között.

Az abaújmezei harangok, vagy az éhínség Pohnál, vagy ha nem tudsz az ételre várni, ott hon egyél.

Ilyenforma bekíséréssel lehetne egy jelenetét a restauransokban előfordult száznaknak reprodukálni s bár meglehetősen heterogen czimek, az éles elméjű olvasó mégis hamar kitalálja összefüggését az előbbi sorokkal. Már ugy 12 óra tájban történhetett éjjel, hogy egy megyei küldött — még a megyét se nevezzük meg — vacsorát rendelt magának; kissé lassan készült, de készült. A mi jó deputatusunk egy pár percig türt s azután két pohár között con amore harangozni kezdett, s egész kedélyesen addig folytatta, míg csak a vacsoráját fel nem tálták. Már azt hittük, hogy nyugodtan fogyaszthatjuk a magunk vacsoráját, melyhez a magunk részéről, bár szerintem túrelmelem, de harangzó nélkül is hozzá jutottunk; midőn kislát, hogy elfogyott a kenyér, nem tartott az igaz 5 percnél tovább a küldöncz a péket, de addig se kellett várakozni, mert a felvidéki zuri ember kedélyes harangszóval töltötte ki. Ebből csak az a tanúság, hogy ha az ember ezer másik ember számára rendez is be konyhát, s azt még a képviselőnek is auffrolja, azért el ne bizza magát, mert megeshetik rajta, hogy a büftök mellől elfogy a — kenyér. Kíváncsiak vagyunk, vajjon az abaújmezei küldöttség nem alkudott-e a kiállítási nagy harangra...

Arad kitűnően kormányzott város, de szerencsén mind Aradnak, mind a hatóságának, hogy előjárásága a községi adminisztrációt választotta mesterségül és nem a — könyv-kolportázt. „A Vértanú Albuma” elárusításának intézésében megkísérelte ugyan az utóbbi is, de — valjukk meg ösztintán — gyöngye sikerrel. Azaz, hogy siker volt benne arra nézvést, hogy sikerült a publikum elől úgy eldugni a két elárusító helyet, hogy nem talált rá keresve sem senki.

Így történt aztán, hogy ezt a hasznót, amelyet a város a közönségnek akart nagyilekűen odaajándékozni, amennyiben az Albumot előállítási áron bocsátotta vásárra, könyvkereskedő tette zsebre. Megtörtént ugyanis, hogy a tájékoztatlan vidékiek a Klein-féle könyvkereskedésben három forintot vásárolták; azokat a példányokat, melyeket ötven lépéssel odább 2 forintot is megvehettek volna, ha látták volna, hol árusítja azokat a város.

A zóna minden irányban beválik, s kétségtelen, hogy a látogatók tömegét illetőleg soha oly imponzánsa nem alakult volna az ünnepély, mint a milyenné tényleg fejlődött, ha az olcsó utazás hozzá nem járul. De hát a roppant tömegmozgósítás, mely a zóna következtében a szárnyas kerék kezelőinek feladatává lett, csak hosszas praxis után fog zakatolás nélkül történhetni. Aztán már tisztában vagyunk, hogy az utasok tömeges invá-

ziója azzal állandóan nem lesz orvosolva, hogy gatyás zónulnép és drótostótot első osztályba zsufoznak, s az aradi ünnepélyek végre ráterelték a mozgósítást arra az egyedül helyes utra, hogyha nem tér bele a közönség egy vonatba, indítsanak utána egy másodikat, harmadikat, még csak megbirkóztak a tömeggel. Egy-egy kis farkocs, alias czopf azonban mindig marad meg, és pedig jól erősen odanőtt üstök, melyet nem könnyen nyirogat le a kényszerűség vas ollója a régi szabályokra esküdözö kezelőség fejeiről. Így bár nálunk is a többszörös harangozás az inváziók napjaiban tárgyalanná lett, s oly szép esendben indultak az egyes vonatok akár csak Páris vagy Londonban, de azt még nem akarják megengedni, hogyha például két irányban induló vonatok már készen állanak, a közönségnek egyszerűen engedessék meg a beosztás, hanem az ezerfőnyitömeggel egy felét a másikon kell átszűrni sok kérdészködés és még több konfuzió közben természetesen nem minden idővesztegetés nélkül. Ily körülmények között immár elkerülhetlenné vált az államvasutak budget-jétegyelő 5 frtnyi kiadással terhelni, melynek árán jelző táblák kizárhatók egyes utirányok feljegyzésével. Így ha az előállított vonatokra szépen oda volnának függesztve a „Budapest”, „Gurahoncz”, „Temesvár” stb. feliratú táblák, az olvasni tudó közönség legalább hosszabb kérdészködés nélkül tudhatná, hova szálljon be. Minderre a gyakorlat ugy is előbb-utóbb rá fogja szorítani az illetőket, s reméljük, hogy megéljük még az utazó közönség felett való fokúségtelen gyámködés végét, s látni fogjuk a váróterem falán azt a táblát, mely a berni indóházban hirdeti a szabad Svájcz vasut-kezelőségnek józan felfogását: „Az utazó közönség jogositva van jegyének előmutatása mellett a perronra kimenni, figyelmébe ajánlatvann mindenkinnek, hogy saját magára vigyázzon.” Ekkor aztán reméljük, nem fog előfordulni az, ami az utóbbi napokban történt, hogy az utazó közönség nem- és kőkülönbség nélkül a korlátokon keresztül voltizsirozott ki a perropra.

Táviratok.

— Wekerle a pénzügyi bizottságban. — Budapest, okt. 7. (Saj. tud. táv.) A pénzügyi bizottságban Wekerle kijelenté, hogy a valutarendezés kérdéseire nézve jelenleg tüzetesebben nem nyilatkozhatik, mert maga egyénileg foglalt ugyan e kérdésben álláspontot, de a kormány még nem, s az osztrák kormányval sem jött még megegyezés létre. Ma elintézték kisebb tárczákat, holnap a belügyiekre kerül a sor.

— Amerika német polgárainak ünnepe. — New-York, okt. 7. (Saját tud. táv.) Az Egyesült-Államok német polgárai tegnap különböző városokban megünnepelték 200 éves fordulóját annak, hogy az első német kivándorlók kikötöttek az amerikai parton.

sak, úgy hat órára már itt lehet. Ebben az esetben a rendes időben ebédelhetünk. legalább remélem, hogy egy teljes óra elég lesz az uti por lemosására és az átöltözésre.

Később bátyám még egyszer bejött hozzám:

— Nekem egy barátommal kell öt órákig találkozni, ha nem jönnek haza hatig, legyél szives, és fogadd helyettem Mrs Deaunt.

Megígértem, hogy idejére itthon leszek, s egy új ismerősömet mentem meglátogatni.

Mire hazajöttem, már egész sötét volt. Indiánai nincs hosszú alkonyodás; a mint a nap lemén, mindjárt besötétedik.

Az ebédlő és nappali szobában már égett a lámpa. Roppant lelkiismeretfurdalás bántott, mert azt hittem, hogy vendégünk távollétem alatt megérkezett. Kérdeztem a legényt, de miután a derék ember csak hindosztán nyelven beszélt, nem igen érttem. En tehát egyenesen folszaladtam a lépcsőn, s érkezőm bejelentendő, már a folyosón kiálltam: — Mrs. Deane, eljöttem, hogy bemutassam magam, bocsánatot kérek, hogy nem vártam! — de feleletül csak saját szavaim vizshangját hallottam.

Meglepetve álltam meg az ajtóban. Szembe velem, benn a szobában, az asztal mellett állott levelet olvasva egy szép fiatal nő, könnyű világoskék ruhában, s nagy széles karimájú fehér tollas kalapban, mig lábainál egy gyönyörű vizsla feküdt, melylyel egyetemben az egész egy elragadó képet nyújtott.

Nem akartam engedély nélkül belépni, de miután néhány percig hiába

vártam, hogy a fiatal nő levelelől fölnezzon, kopogtattam, s újból mondtam:

— Végtelenül sajnálom, hogy nem voltam honn, mikor megérkezett.

Semmi felelet. A hölgy ugyancsak el lehetett merülvén az olvasmányba, ám-bár föltűnt, hogy mióta ott álltam, egyszer sem fordított a lapon. Még különösebb volt, hogy a lábainál fekvő kutya sem látszott engem észrevenni. Erős félelem fogott el, minek hirteleniben nem tudtam okát adni. Bátorogatást még egyszer összeszedve, még hangosabban kopogtam, és amennyire az illendőség megengedte, hangosan kiálttam:

— Mrs. Deane, végtelenül örvendek, hogy szerencsén megérkezett, — de itt elhalt a szó ajkamon, mert körülem még mindig a legmélyebb csend honolt.

A szép nő előttem most is oly mozdulatlanul állott, s a kutya is oly csendes volt, mintha márványból lett volna faragva. A lámpa halvány fénye mellett minden oly különösnek tűnt föl. El akartam futni, de mintha varázs tartott volna fogva, nem bírtam mozdulni. Régi mesék, hazajáró lelkekről, kik szeretteik előtt megjelennek, elevenedtek föl emlékezetemben; önkénytelenül végig néztem a sötét folyosón, melyen szegény Mrs Gresham gyilkosa elmenekült. Vajjon csak ugyan, Mrs Gresham létezett ki így életben, s jelent meg most szelleme előtttem, vagy pedig Mrs Deane ért valahol borzasztó véget, s ez alatt csak árnyéka annak, akart vártam?

Kiakartam nevetni saját magamat, de valami kellemetlen érzés minduntalan végig borzongatott. A legnagyobb önmeg-

tagadással erősen megráztam a kilincset, s egy lépést tettem előre:

— Oh, Mrs Deane, bocsáss meg, hogy zavarom, de...

Most, csak most tudtam meg, mit tesz az, természetfölötti lényekkel szemben állni. Semmi mozgás, semmi változás, csak mély csend mindenütt, mialatt az embernek minden hajszála égen áll, és a saját hangjában annyi idegen-szerűség rejlik, hogy maga sem ismer rá.

Ami ezután történt, nem tudom. Becsaptam az ajtót, s aztán úgy futottam, mint még soha életemben; végig rohantam a folyosón, le a lépcsőn, az ebédlő és nappalin át, ki a szabadba. Csak mikor már jó távol voltam a háztól, pihentem meg; leültem egy köre, hogy gondolataimat kissé rendbe szedjem.

Valami megvillant agyamban; a félelem helyét roppant harag foglalta el, mert eszembe jutott egy elbeszélés. Egy cauta nem skart egy embert a vízbefulástól megmenteni, mert az illető nem volt neki bemutatva. Hátha Mrs Deane is készakarva ignorált, mig a bemutatási szertartáson át nem estünk. Igazat adtam neki, ha szokásuk így hozzák magukat, de nem volt eröm még egyszer felkeresni. Viszatértem a verandára, s ott bevártam bátyámat, kinek mindjárt el is meséltem nagy ijedelmemet. Ő természetesen igen hajlandó lett volna férlémeim fölött jóízűt kacagni, de mikor látta, hogy még mindig reszketek, bámulva nézett réám.

Már éppen fel akart menni vendégéhez, midőn hirtelen ruhasuhogást hallottunk. Egy körülbelül harmincz éves hölgy

sima angolkontyba fésült vörös hajjal és fekete selyem ruhában, tartott felénk.

Bátyám barátságosan köszönté, s azután engem is bemutatott neki.

Mrs Deane mosolyogva mindkettőnkkel kezet szorított. De hát ez ugyanaz a nő volt, kit röviddel ezelőtt odafönn láttam? Bátyám kérdőleg nézett rám, de én a bmulatló egészen megnémultam.

S míg én a titok megfejtésén fáradoztam, ő szakadatlanul beszélt és tartósa szóval bátyámat; még a közbeszólásokra sem engedvén időt neki, mesélte el az ut kellemetlenségeit.

Végre bátyám is szóhoz jutott.

— Nem érzi magát nagyon fáradtnak?

Mrs Deane fejt rázta.

— Kívánja, hogy azonnal ebédeljünk? Ismét csak fejt rázta.

— Talán fáradtságára van a beszéd?

De ez a kérdés is csak egy fejrázást vont maga után. Megörült talán? Mert az csak nem volna feltehető az előbbi szakadatlan beszéd után, hogy egy rövid válasz kifárasztja.

Utóljára én is megszólaltam.

— Hány órákor érkezett meg, ha szabad kérdeznem?

De ő nem felelt. Csak szemében volt valami kérdező, mit nem tudtam megfejteni.

— Már hat óra előtt itt volt? — kérde bátyám közönnnyel — én azonban tudtam, hogy a titok felderítését célozta.

Ismét nem felelt, mi már kezdtük kellemetlenül érezni magunkat, midőn szerencsére a legény belépett, jelentvén, hogy találva van. Ambár nem éppen illő,

Naptár.

Október 8. Szorda. Róm. kath. naptár: Brigitta üzv. — Protestáns naptár: Pelágia. — Görög-órás naptár (szep. 28.): Hittud. János. — A nap körül 8 óra 9 perccel, nyugszik 5 óra 24 perccel.

Időjárás.

Légnymó: reggel 7 órakor 763.9 mm., délután 2 órakor 763.5 mm. Hőmérsék: reggel 7 órakor C° + 11.4, délután 2 órakor C° + 22.4. Szél iránya és ereje: reggel 7 órakor K. 2, délután 2 órakor N. 8. Felhőzet: reggel derült, délután többnyire derült. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 mm.

HIREK.

— A szobor koszorú. A város összesen 300 darab szebbnél szebb koszorút szedett össze a vértanuszobor talapzatára. A koszorúkat székérre rakva a városra szállították és ideiglenesen az első emeleti kisteremben helyezték el. A városi lakosok és egyes részét szobává alakították át s ott rudakra felfüszve állani a sok koszorú és minden október 6-án fel fogják azzal díszíteni a szobort. Az ezüstkoszorúkat a tanácsteremben őrzik. Ezek között legszebb és legnagyobb a csikmezei nők ezüst babékoszorúja, melyet a hazafias székely hölgyek nevében Benedek István helyezett a szobor talapzatára. Annál nagyobb értékű a koszorú, mert messziről jött. Szép ezüst koszorút küldtek még a temesvári és szegedi hölgyek. Különösen becses nekünk a temesvári nők koszorúja, mert megcáfolja azt, mintha a temesvári hölgyek nem versenyezének hazafiságban más város hölgyeivel. Gyönyörű művi a Fornszeke Sándor tábornok nagy ezüst koszorúja és a Kiss Ernő családgy. Koszorúja és a Kiskiss mindenki díszei lesznek a szobornak, a Lahner Györgynek és leányának érczoszorújával együtt. Igen szép és sajtáságos Aradi városi koszorúja, melyet megkövesítés útján állítottak elő. A kökoszorú a szolnoki csatáról készült.

— Falk bucsuja. Falk Miksa dr. Arad város képviselője tegnap délben utazott vissza Budapestre. A képviselőt, ki szokásos szerénységével igyekezett az ünnepély hullámaiban, amennyire lehetett, eltűnni, nehogy önmagára irányítsa a rokonszenves figyelmet, ennek dacára számosan kísérték ki a vasúthoz és szívesen bucsut vettek tőle.

— Október 6 másutt. Ugyanazon időben, melyben Aradon lehullt a lepel a vértanú hősök érzébe öntött emlékére, a főváros polgársága is méltó kegyelettel ünnepelte meg az október 6-iki gyásznapot. A Ferenciek templomában d. e. 10 órakor volt a gyász istentisztelet a vértanú lelki üdvéért. A templom ez alkalomra gyászpompával volt díszítve, az oltárokat fehér keresztet fekete posztó takarta s a szentély előtt állott a feldíszített ravatal, köröskörül dísznövényekkel, négy sor gyertyával, fent az állvány tetéjén koporsó, melynek kardok és koponya mellett a magyar nemzeti czimer nyugodott. — Nagyvár ad közönsége az aradi vértanúknak emlékezetét szintén kegyelettel ünnepelte meg. Az olasz-i templomban gyászmise volt, amelyen a megyei, a városi hivatalok, testületek és hatóságok képviselői és rendkívül nagyszámú közönség vett részt. A templom főhajójában gyászravatal állott, amely babékoszorúkkal és katonai

valakit beszédre kényszeríteni, mikor az nem akar, de a kíváncsiság nem hagyott nyugodni:

— Nem látott ön egyszer már engemet ma este? — kérdelem nyomtatékosan.

Mrs Deane egyikünkéről a másikra nézve megszólalt:

— Oh igen, nagyon éhes vagyok!

Bátyám tekintete talákozott az enyémmel, s mindketten egyszerre tették a meglepő fölfedezést.

Mrs Deane és a látomány azonosak voltak, s mindkettő egy személyben, teljesen süket lévén, mit se hallott.

Az „Aradi Közlöny”-nek angoltól fordította:

Vásárhelyi Janka.

Az elvesztett paradicsom.

(Francia regény.)

Az „Aradi Közlöny” számára eredetiből fordította: [57] Gráciána.

A kis fiu nem volt megnyugtató. Beteg lába folytott a vízben ázott. És együgyűen játszott két darab fával, amit kezégyében talált. Nem tudta, mit csináljon.

— Ha beszéllek, — mondja végre, — ön nem fogja ismét elmondani?

— Oh! nem, bizonyosan lehet! — mondja Marescot mosolyogva.

Hanem a fiztkó mégis következtetésen érvelődött.

— Mégis, ha ön annyira szeretné tudni, ez azért van, mert érdekében áll, ugy-e?

— Bizony nem, csupa kíváncsiság. Mi közöm hozzá, hogy La Touche Virgínet megfojtottak vagy hogy ő felakasztotta magát? ... Semmi.

— Mindenki magának! — mondja bölcsen a fiztkó.

VASUTI VONATOK MENETRENDJE.

Aradról-Budapestre.							Aradról-Temesvárra és vissza.							Aradról-Gurahonczra és vissza.								
Állomások	Személy-vonat	Gyorsvonat	Személy-vonat	Vegy-vonat	Vegy-vonat		Állomások	Vegy-vonat	Vegy-vonat	Személy-vonat	Állomások	Vegy-vonat	Vegy-vonat	Személy-vonat	Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.	Állomások	Gyorsv.	Szem. v.	Vegy. v.
Arad indul	12.10 d. u.	7.45 reg.	9.05 este	6.48 reg.	7.25 este	9.10 e.	Arad indul	7.41 reg.	12.22 d. u.	9.10 e.	Arad indul	7.41 reg.	12.22 d. u.	9.10 e.	Budapest ind.	8.15 d. e.	7.40 este	—	Gurahoncz ind.	4.20 reg.	3.20 d. u.	12.30 d. u.
Kurtics	12.37 "	8.10 "	9.36 "	7.25 "	8.03 este	9.22 "	Uj-Arad	7.9 "	1.24 "	9.22 "	Uj-Arad	7.9 "	1.24 "	9.22 "	Arad	4.40 d. u.	6.00 reg.	3. reg.	Almás-Acsil	4.39 "	3.41 "	12.55 "
Csaba	1.54 "	9.14 "	11.05 éjjel	8.51 d. e.	7.51 "	10.01 "	Vinga	7.58 "	1.37 "	10.01 "	Vinga	7.58 "	1.37 "	10.01 "	Otvényes	4.57 "	6.50 "	3.25 "	Boross-B.	5.16 "	4.16 "	1.43 "
Szolnok	4.47 "	11.51 "	2.25 reg.	—	—	—	Vinga	8.14 "	1.41 "	10.14 "	Vinga	8.14 "	1.41 "	10.14 "	Zimánd	5.05 "	7.02 "	3.40 "	Repszeg	5.35 "	4.41 "	2.11 "
Budapest	érkezik	7.45 este	—	—	—	—	Arad	9.08 "	2.53 "	0.58 "	Arad	9.08 "	2.53 "	0.58 "	Uj-Szt-Anna	5.34 "	7.40 "	4.20 "	Bokszeg-Bodl	5.46 "	4.54 "	2.30 "
Bécs d. v. t.	11. — éjjel	8. — reg.	3.25 d. u.	—	—	—	Arad	—	—	—	Arad	—	—	—	Kerek	5.42 "	7.48 "	4.30 "	Borosjenő	6.11 "	5.28 "	3.27 "
Budapest	8.16 reg.	2. — d. u.	9.40 este	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	M.-Magyarad	5.58 "	8.04 "	4.55 "	Apatelek	6.23 "	5.40 "	3.10 "
Szolnok	11.18 d. e.	4.20 "	1.2 éjjel	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Pankota	6.07 "	8.13 "	5.05 "	T-Kurtakér	6.39 "	5.59 "	3.52 "
Csaba	1.23 d. u.	6.47 este	3.55 reg.	4.10 reg.	4.03 d. u.	—	Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	M.-Magyarad	6.24 "	8.30 "	5.05 "	Pankota	7.04 "	6.35 "	4.35 "
Kurtics	3.28 "	7.46 "	5.01 "	6.11 "	6.12 este	—	Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Pankota	6.45 "	8.51 "	5.05 "	M.-Magyarad	7.12 "	6.44 "	4.45 "
Arad	3.50 "	8.10 "	5.27 "	6.45 "	6.45 "	—	Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Pankota	6.57 "	9.03 "	5.05 "	M.-Magyarad	7.20 "	6.52 "	4.55 "
							Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Pankota	7.08 "	9.14 "	5.05 "	M.-Magyarad	7.28 "	7.12 "	5.20 "
							Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Pankota	7.31 "	9.37 "	5.05 "	M.-Magyarad	7.35 "	7.30 "	5.40 "
							Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Pankota	7.43 "	10.01 "	5.05 "	M.-Magyarad	7.45 "	7.53 "	6.10 "
							Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Pankota	8.03 "	10.24 d. e.	8.20 d. e.	M.-Magyarad	8.13 "	8.02 "	6.20 "
							Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Pankota	8.29 este	10.52 reg.	8.56 reg.	M.-Magyarad	8.30 "	8.23 este	6.45 "
							Uj-Arad	—	—	—	Uj-Arad	—	—	—	Pankota	8.45 "	11.10 "	9.20 "	M.-Magyarad	8.45 este	5.50 reg.	—

!Október 6-ki ünnepélyről!

a vendégek számára berendezett ágyakat, melyek visszamaradtak, meglepő

olcsó árban kaphatók!

1200 darab lepedő,

600 darab pokrócz,

600 darab szalmazsák.

1 darab vászon lepedő toldás nélkül 95 kr.
1 darab pokrócz bordúrral 1 frt 15 kr.
Sottis 1 frt 55 kr.
„ szalmazsák elegendő nagy 52 kr.,
az ágynemű-üzletben!

Andrássy-tér 25. szám,
ÜRMÉNYI TÓBIÁSNÁL.

10615 | 1890. k. h. 3-3

Hirdetmény.

Többszöri figyelmeztetésem dacára tapasztalom, hogy egyes üzletlajdosok üveg ürmértékek hitelesítését mindaddig nem eszközölték; ennél fogva figyelmeztetem a kimerés-sel foglalkozó üzletlajdosokat, miszerint üveg ürmérték f. október hó 15-ig multhatatlanul meghitelesítés végett a vár. mértékhatóság hivatalhoz be kell juttatni, mert a kitért hitelesítő letelte után az üzletekben eszközölendő rendőri szemlék alkalmazásával a hitelesítetlen üveg ürmértékek elkövetésével az azon felül az illető üzletlajdosok ellen az 1879. XL. t.-cz. 136. §-a értelmében büntetés fog alkalmaztatni.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1890. szeptember 23-án.

Sarlot,
főkapitány.

16798—1890 3-3

Hirdetmény.

Az 1891. évi egyenes adó kivetési munkálatok foganatba veendő lévén, felhívatik Arad szab. kir. város lakossága, miszerint az adóköteles egyének és tárgyak összeírására kiküldött hatósági közegek kérdéseire lelkiismeretesen és legjobb tudomása szerint feleljen, mert ki az összesítő közegekkel valóban bejelentéssel, leírattal, vagy munkájukban bármilyen akadályozással, az 1883. évi XLIV. t.-cz. 10. §-a értelmében 1—50 frtig terjedhető bírsággal lesz sújtandó.

Felhívatik továbbá a város közönsége, miszerint az adóköteles alapjául szolgáló, az adóköteles ipeket, melyek ingyen, véthizonyítvány mellett az adóügyi osztályban vehetőek át, az alább kitűzött határidők alatt, a polgármester megbízásából, Kéllényi János adóügyi alszámvonóval, a saját érdeklől beadni el ne mulassza, és pedig:

A házberjedelmi vallomások az 1890. évfolyamán keletkezett új házakra vonatkozólag az állami vagy községi, vagy állami és községi adómentes lakrészek külön feltüntetése mellett f. évi november 15-ig.

A kereseti-adó III. osztálya alá tartozó és az 1890. évfolyamán keletkezett üzletek, kereskedések, vállalatok, iparok vagy más előző nem tudható jövedelmű, használatú foglalkozások jövedelmeire vonatkozó vallomások f. évi november 15-ig.

A kereseti-adó IV. osztálya alá tartozó meg-határozott évi vagy havi fizetést élvezők évi vagy havi illetményeikre vonatkozó vallomásaikat, — továbbá a tőkekamat-adó tárgyát képező kamat- vagy életjáradékokra vonatkozó vallomásokot folyó év november 15-ig.

Az általános jövedelmi pótdadó kiszámításánál levonandó ingatlanokra betáblázott és a folyó évben tényleg fizetett adóssági kamatokra vonatkozó vallomásokot folyó év december 15-ig.

Az el-adóra vonatkozó vallomásokat 1890. évi januárius hó 8-ig.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek jövedelmeikre vonatkozó vallomásaikat 1891. évi februárius 28-ig.

A fent érintett vallomások pontos beadása a felek érdekében lévén, megjegyezzük, miszerint a házberedő és III. osztályú kereseti adó az 1891. és 1892. évekre fog ezáltal megállapítani, továbbá, hogy az adóterheknek az adóköteles jövedelmeknek a kincstár megkárosítása céljából való eltitkolása az 1883. XLIV. t.-cz. 100. §-a értelmében 1 frt-től 500 frtig terjedhető bírsággal von magá után.

Arad szab. kir. város tanácsának 1890. szeptember 27-én tartott üléséből.

A városi tanács.

A község-jegyzői teendőkben

kellő jártassággal bíró

2 segédet

15—15 frt fizetés és teljes ellátás javadalmazása mellett azonnal alkalmazhatók.

Levélbeli ajánkozást kérek annak felem-lítésével, hogy illető legutóbb hol volt alkalmazásba.

Bárdy Kálmán,
soborsíni körjegyző.

687 1—3

1890. évi 5285. sz.

ÉRTESETÉS.

Az 1890. évi szeptember hó 16-án kelt és a helybeli hírlapban folyó évi szeptember hó 21-én köz-zétett 5285 számú hirdetményben foglalt feltételek-nek és az ugyan abban vonatkozott, — az élelmezési raktároknál és a honvédesapatoknál a hivatalos órák alatt betekinthező és ivenként 4 krajczárért kapható, — bérleti feltétel füzetek határozmányainak fenntar-tása mellett:

folyó évi október 22-én s 30-án a temes-vári katonai élelmezési raktárnál,
folyó évi október 28-án az aradi katonai élelmezési raktárnál,
folyó évi október 30-án a nagyvárad ka-tonai élelmezési raktárnál

a fentjelölt hirdetményben foglalt élelmi cikkekbeni szükségleteknek és abban megnevezett állomásokra nézve történendő biztosítása végett nyilvános tárgya-lás fog tartatni.

Az ötszázalékos bánatpénzzel ellátott ajánlatok-nak a tárgyalási napok legkésőbb délelőtti 10 óráig az illető cs. és kir. katonai élelmezési raktárnál kell beérkezniök.

Temesvárott, 1890. évi szeptember hó 30-án.

A cs. és kir. 7-ik hadtest hadbiztossága.

14650/1890. sz. 625—21—*

Hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. belügyminisz-teriumnak az 1891. évi január hó 1-én ország-szerte megejtendő népszámlálással kapcsolatol, 54532/890. sz. leírata nyomán elrendeltetik, hogy a minden egyes önállóan szározott ház-nál levő és emberi lakásul használt, külön fedél- alatt levő melléképületek a rendőrség és adó-ügyi osztály négyedesterei a által összeírattas-sanak és feltűnő helyen fekete festékekkel, al-számokkal láttassanak el.

Erről Arad sz. k. város közönsége azon felhívással értesítettik, miszerint házösszeírási alszámoknak a ház falára festését ne csak türje, de azt a népszámlálás teljes befejezéséig az eső- tal való lemosás vagy bárki által szándékol megsemmisítettéstől is a népszámlálás sikere érdekében óvja.

Arad, 1890. augusztus 30-án.

A városi tanács.

10696 k. h. 684—3—3

Hirdetmény.

Ujabbán a város különböző részein a kutyák közt előfordult 3 vesztéssel ellátására vonatkozólag augusztus 20-án 9243 sz. a. már kihirdetett rende-letem meghosszabbítását tevéen szükségessé, annak lejáratát ezenel f. évi november 9-ére tűzőm ki.

Mintán pedig tapasztaltam, hogy a közönség nagy része a hivatkozott rendeletet nem tartják be oly pontosan, mint az emberélet biztonságá megköveteli, ennél fogva intézkedtem, hogy a kutyá fogás ne csak reggel 6 óráig, mint az eddig a fog-dossáall járó kellemetlenség mellőzése szempont-jából lett teljesítve, hanem egész nap foganatosít-tassék.

Erről a lakosságot értesitem azon figyelme-ztetéssel hogy a szájkossal rendel alkalmazása nél-kül elfogott kutyák tulajdonosai a fennálló szabály-rendelet értelmében pénzbírsággal fognak büntet-tetni.

Arad szab. kir. város kapitányi hivatala 1890. szeptember 30-án.

Sarlot Domokos,
főkapitány.